

vit. pl. Berryja in za poveljnika križarskega brodov-
kontreadmirala Fiedlerja.

Politični ogled.

— **Naš cesar.** Kakor smo že zadnjič poročali, sta se dne 3. junija pripeljala na obisk k našemu cesarju na Dunaj bavarski vladar Ludovik in njegova soproga princezinja Marija Terezija. Na kolodvoru ju je sprejel cesar v navzočnosti več članov cesarske hiše. Cesarja, ki je bil oblečen v uniformo bavarskega generala, je občinstvo viharno pozdravljalo. Sprejem bavarskih gostov je bil zelo pristrčen. Visoka gosta sta se nato odpeljala po okinčanih ulicah v cesarski grad, kjer sta ostala 2 dni. Na Bavarsko sta se vrnila dne 6. t. m. Cesar je bil v družbi svojih bavarskih gostov zelo vesel. — Zdravje našega vladarja je zadnji čas izborna. Cesar je prisostvoval zadnje dni prejšnjega tedna konjskim dirkam na dunajskem dirkališču in naklonil prvim zmagovalcem lepe darove.

— **Slovensko -- Hrvaško.** V nedeljo, dne 8. junija, so se pričele v Trstu in okolici volitve za tržaški deželni zbor. Volilni boj je bil zelo hud. Italijanom so priskočili na pomoč tudi Nemci, da bi tako pokazali svoje veliko politično sovraštvo, ki ga gojijo do Slovencev. A kljub italijansko-nemški zvezi so izšli Slovenci častno iz volilnega boja. V okolici so bili izvoljeni 3 Slovenci, 1 Slovenec pa pride v ožjo volitev s socialnim demokratom. Slovenski glasovi so se močno pomnožili tudi v mestu samem. Slovenski kandidati pridejo v dveh mestnih okrajih v ožjo volitev z italijanskimi liberalci. Hudo tepeni so bili socialni demokrati, ki so prišli le v dveh okrajih v ožjo volitev. Slovenci v Trstu so pokazali, da naša moč na jugu ob sinji Adrijii res raste in da strah Nemcev pred Slovani ni prazen bav-bav. Slovenci se pridno pripravljajo še za nove volilne boje, ki jih čakajo pri ožjih volitvah in volitvah v ostalih razredih. Tržaški dež. zbor obstoji iz 80 poslancev. Od teh je bilo dosedaj 12 Slovencev, 52 Italijanov in 10 socialnih demokratov. — Tudi Slovenci na Goriškem se pridno pripravljajo za deželnozbornske volitve. Slovenska ljudska Stranka prireja manjše zaupne shode, da stopi v stik z volilci glede imenovanja kandidatov. Slovenskim liberalcem pa prede zelo slaba, ker so jim njih pristaši z raznimi poneverbami in slabim gospodarstvom v mnogih občinah in zavodih zapravili zaupanje itak maloštevilnih volilcev. — Komisar Cuvaj bo vendar odstopil. Mož je izprevidel, da ga hrvaško ljudstvo ne mara, ker mu je prizadejal toliko krivic. Listi poročajo, da cesar Cuvajev odstop sprejme. Novi ogrski ministrski predsednik Tisa se sedaj posvetuje z mažaroni, koga bi priporočal za bana. Imenujejo se imena Tomasič, Pejačević in Rauch. Kdo izmed teh bo osrečeval Hrvate kot ban, se bo v kratkem izvedelo.

— **Moravsko.** Volitve za deželni zbor na Moravskem bi se bile morale že lansko jesen izvršiti, toda vsled vojske so volitve odgodili. Letos pa so čakali zato, ker so mislili, da se mnogoštevilni rezervisti, ki imajo pravico do volitve, kmalu vrnejo. Moravski deželni zbor ima 151 članov in sicer: stalna člana (virilista) olomuški nadškof in brnski škof, ter 149 izvoljenih poslancev, od katerih jih pripade 30 na veleposestvo, 46 na mesta in trgovinske zbornice, 53 na kmečke občine in 20 je izvoljenih pa v splošnem volilnem razredu. V nedeljo, dne 8. junija, je volil splošni volilni razred. Izvoljeni so 3 češko-katoliški, 1 češki socialni demokrat in 2 nemška svobodomiselnata poslanca. Vsi drugi so v ožjih volitvah. Dva nemška krščanska socialca sta v ožji volitvi z nemškima svobodomiselnima. Ker socialni demokrati rajše volijo juda kot pa krščanskega socialca, se bodo morali krščanski socialci resno potruditi. Izmed katoliških Čehov so izvoljeni voditelji Šilinger, Sramek in Kadlček. Prihodnji teden volijo ostali volilni razredi. Udeležba je bila skoro v vseh okrajih izredno velika.

— **Češko.** Letošnje glavne vojaške vaje se bodo vršile začetkom meseca septembra na južnem Češkem. Oba oddelka bosta obstajala najmanj iz dveh armadnih zborov. Manevrov se bodo udeležile čete 8. (pranskega), 9. (litomerskega), 1. (krakovskega) in posamezni oddelki dunajskega armadnega zbora. — Listi poročajo, da so nameravali Čehi v državnem zboru zopet osnovati enoten češki klub. Do sedaj so namreč Čehi razcepjeni v več klubov. Z enotnim češkim klubom pa najbrž ne bo nič, ker so mladočehi izjavili, da podpirajo ustanovitev enotnega češkega kluba le tedaj, ako bi bilo zagotovljeno, da bo ta klub trajno obstojal, kar pa je pri sedanjih razmerah na Češkem nemogoče.

— **Ogrsko.** Cesar je ostavko Lukačevega ministrstva sprejel in naročil grofu Tisi, ki je bil dozdaj predsednik državnega zbora, naj sestavi novo vlado. V novo ministrstvo bodo stopili skoro vsi prejšnji ministri. Manjkala bosta le Lukač in poljedelski minister grof Sereny, kateri noče več biti minister. V torek se je mudil Tisa na Dunaju, kjer je predložil cesarju imena novih ministrov v potrjenje. Za ministra kraljevega dvora bo baje imenovan bivši skupni finančni minister baron Burian. — Madžari so zelo slabi gospodarji. Mesto Budimpešta, kjer so v občini sami liberalci na krmilu, je že do vratu zadolženo. Dne 9. junija je mestni svet zopet sklenil, najeti 60 milijonov novega posojila, da zamaši največje vrzeli.

— **Nemčija.** Dne 16. junija bo obhajal nemški cesar Viljem 25letnico vladarstva. Slavja se bodo u-

deležili osebno vsi nemški knezi. V Berlinu delajo velike priprave za to slavnost. Ob tej priliki prispeje v Berlin tudi več zastopnikov drugih evropskih vladarskih hiš. — Nemški in francoski trgovci v Berlinu so stopili v skupno zvezo, katera bi naj uplivala na trgovce obeh držav v svrhu skupnega postopanja v trgovskih zadevah. — V tovarnah v mestu Stettin in okolici na vzhodnem Pruskem štrajkajo delavci že nad 14 dni. V predmestju Frauendorf so štrajkujoči delavci, socialni demokrati, napadli delavoljne delavce, in enega izmed njih zabodli. Nato so naskočili tovarno. V spopadu, ki je nastal vsled tega med socialnimi demokrati in policaji, se je na obeh straneh streljalo. Ranjenih je bilo 10 policajev in 60 delavcev.

— **Rusija.** Tudi v tej državi so prišli na sled vohunstvu nekega častnika, ki je prodajal važne vojaške načrte in tajne zapisnike neki tuji državi (nemški listi pravijo, da Avstriji). Polkovnik ruskega generalnega štaba v Petrogradu, Kusmin, tako se zove tisti častnik, se je pred kratkim usmrtil. Listi poročajo, da se je Kusmin večkrat shajal v Varšavi s polkovnikom Redlom, in sta si drug drugemu izdajala tajne vojaške načrte svojih držav ter si tako služila na izdajalski način tisočake. — Ob priliki slavnosti carske rodbine Romanov je pomilostil ruski car 9958 vjetnikov, med njimi 840 političnih hudodelcev, toda nobenega katoliškega duhovnika, ki so vsled zagovarjanja pravic katoliške cerkve zaprti.

— **Italija.** S Tripolitanijsko Italijani nimajo posebne sreče. Na tisoče vojakov in mnogo milijonov denarja so že žrtvovali za to pusto afrikanosko deželo. Turki so sicer deželo prepustili Italiji, a domači arabski rodovi delajo z neprestanim puntanjem Italijanom mnogo sitnosti v osredju Tripolitanijske. Dosedanje italijanske čete v Tripolitanijski niso več kos svoji nalogi; prešibke so, da bi vstrahovale vstrajne Arabce. Radi tega pošilja vojna uprava sedaj zopet nove čete v Afriko. Iz vseh delov dežele so vpoklicani rezervisti pod orožje. Italijanska vlada hoče na vsak način punt Arabcev z veliko vojaško silo popolnoma zlomiti. Italijanski kralj Viktor Emanuel je nameraval letos potovati v Tripolitanijsko, a ker v deželi še ni miru, je svoje potovanje odložil. — Radi večmilijonskih sleparij pri zgradbi pravosodne palače v Rimu (Glej politični ogled, št. 22 „Slov. Gospodarja“!), je moralo več liberalnih poslancev odložiti svoje mandate, ker se jim je dokazalo, da so se dali od stavbenih podjetnikov podkupiti. Liberalni listi o tej umazani zadevi lepo molčijo.

— **Francosko.** Protivojaška stranka, ki nasprotuje pomnožitvi francoske armade in zopetni upeljavi 3-letne vojaške službe, postaja vedno močnejša. Položaj je sedaj tak, da je zelo dvomljivo, če se bo francoski vladi posrečilo doseči, da bi se vojaška predloga sprejela. Socialni demokrati strastno nasprotujejo novim vojaškim bremenom. Dne 6. junija so zaprli v Parizu 11 prekucuskih socialistov, ki so širili po vojašnicah protivojaške spise. Dosedaj je zaprtih že 132 častnikov, ker so hujskali proti 3letni vojaški službi. Zakaj pravzaprav Francozi hočejo zopet 3letno vojaško službo, je povedal v francoski zbornici bivši minister Lefebvre, ki je rekel: „Mogoče je, da nas Nemčija nenedoma napade. Proti takemu napadu se moramo pripraviti, ker s tem si zagotovimo mir, in to zahteva naša čast. Francija sicer ne misli na napad, a l. 1870. in izgube dežel Alzacije in Lotringije še ni pozabila.“ — Francozi se torej pridno pripravljajo proti Nemčiji. Pri tem se zanašajo tudi na pomoč Anglije, toda njih vladni listi ravnokar razglašajo, da bi le v tem slučaju priskočili Francozom na pomoč, ako bi jih Nemci napadli. — Predsednik ljudovlade, Poincaré, je nameraval letos obiskati španskega kralja v Madridu, a je ta svoj načrt opustil. Dne 8. t. m. se je Poincaré podal v francosko vojno pristanišče Toulon, kjer je prisostvoval vajam vojne mornarice.

— **Portugalsko.** Poleg Francoske in Španije trpi tudi ta, nekdanja cvetoča država, pod vlado brezvestnih liberalcev. V državni upravi ni nobenega reda. Punt, ropanje, tatvine in druge krivice so gospodarije dežele. Dosedaj so liberalni svobodomiselnici in socialni demokrati skupno gospodarili in tudi skupno pobijali katoličane ter zatirali njih naprave. Ko so pa liberalci videli, da so katoličani dovolj udarjeni in se v javnem življenju ne morejo več posebno gibati, so začeli boj s socialnimi demokrati. Vlada prepoveduje socialistične shode, uničuje in zaplenjuje socialno-demokratske časnike in zapira rdeče voditelje. Socialni demokrati napovedujejo sedaj liberalcem hud boj. Delavci prireajo izgrede, stavkajo in prepeajo pristaše liberalcev. Tako jadra Portugalska, odkar se je zapisala liberalcem, v gotovo propast.

— **Anglija.** Ženske se na Angleškem že več let potegujejo za dosego enakopravnosti z moškimi. Zadrževajo enako volilno pravico, kot jo imajo moške; one hočejo postati ne samo župani, ampak tudi poslanci, visoki uradniki, ministri itd. Anglija je sicer zelo napredna dežela, a željam teh novodobnih žensk, „sufragetke“ jim pravijo, vlada in politiki nočejo ugoditi. Radi tega pa voditeljice ženskega gibanja prireajo s svojimi somišljenicami po raznih mestih velike obhode, razgrajajo po ulicah, požigajo javna poslopja in vojaška skladišča, pobijajo šipe itd. Gotovo je, da si s takim postopanjem ženstvo ne bo izvojevalo zaželjenih pravic. — V Indiji, ki je pod oblastjo Anglije, so v mnogih pokrajinah baje prišli na sled veliki zaroti, ki so jo kovali domačini proti Evropejcem, posebno pa Angležem. Zarotniki so hoteli uprizoriti klanje med angleškimi častniki in evropskimi trgovci. Nad 100 voditeljev zarote je angleška vojaška oblast že zaprla.

— **Amerika.** Razmerje med severoameriškimi Združenimi državami in Japonsko je še vedno zelo napeto. Amerikanci nočejo ugoditi zahtevam Japoncev, ki so naseljeni v Kaliforniji ter odklanjajo vsako posredovanje v prilog naseljencem. Kako se bo ta ameriškano-japonski spor rešil, bomo poročali. — Državni svet Združenih držav pripravlja zopet nov strogi zakon glede na naseljence. Po tem zakonu bo naseljevanje v Ameriko še bolj omejeno kot dozdaj. Podrobne določbe še niso znane.

Državni zbor.

Naš avstrijski državni zbor razpravlja o novem davčnem načrtu. Toda Rusini, ki so hudi na vlado in Poljake, so začeli obstruirati. Poslanec Budeynovsky je govoril zaporedoma več ur, da se razprava zavleče. Tako ni mnogo upanja, da bi se dnevni red državnega zbora rešil ob pravem času. Dne 6. t. m. so Rusini toliko časa govorili, da razprava o davčnem načrtu ni prišla niti za las naprej. — Nato se je pričela razprava o mesni draginji, ki pa tudi ni pokazala nič novega. Socialni demokrati, ki vedno kričijo o draginji, bi radi, da bi kmet svojo živino moral prodajati za ničevno ceno. Dobro je, da se za besedičenje socialnih demokratov le malokdo zmeni. — V seji dne 5. t. m. je deželnoobrambni minister general Georgi odgovarjal na razne interpelacije glede Redlovega vohunstva. Med njegovim govorom so se slišali pogostni medklici. Poslanci z njegovim govorom niso bili zadovoljni, ker ni povedal nič novega, ampak le to, kar so listi že poročali. Predlog, naj se o ministrovem odgovoru otvori takoj razprava, je bil odklonjen. Dne 6. t. m. se je nadaljevala razprava o začasnem proračunu. Finančni minister Zaleski je naznanil, da namerava vlada dosedanje proračunsko leto izpremeniti tako, da se bo pričelo prvega julija in končalo bo dočle leto zadnjega junija. Minister upa, da bo mogoče na ta način končati proračunsko razpravo ob pravem času. Trgovinski minister dr. Schuster je izjavil, da ima trgovinsko ministrstvo 355 milijonov kron na razpolago za telefonske in brzojavne namene. Proračunski odsek je zboroval zopet v ponedeljek, dne 9. t. m. Načelnik odseka je poročal o stanju pristaniških del v Dalmaciji in o preosnovi pogodb z nekaterimi tujimi paroplovnimi družbami. — V torek se je zopet nadaljevala seja državnega zbora. Na vspredu je bilo nadaljevanje razprave o davčnem načrtu.

V kmetijskem odseku se je dne 4. t. m. dovršila obravnava o vladnem poročilu glede razdelitve 6milijonskega fonda za povzdigo živinoreje. Pri tej razpravi je poslanec Roškar dvakrat povzel besedo ter odločno grajal krivično razdelitev teh sredstev in živo orisal zapostavljanje Spodnjega Stajerskega sploh, ter političnih okrajev Maribor in Ljutomer posebej. Stavil je dva resolucijska predloga, katerih prvi je bil z veliko večino, drugi pa soglasno sprejet.

Prvi predlog vsebuje zahtevo, da se ta fond za povzdigo živinoreje v bodoče po vseh deželah in okrajih pravično, po številu živine, kakor določuje zakon, enakomerno razdeli in da se v krajih, v katerih še ni živinorejskih zadrug, dajo podpore tudi okrajnim zastopom in kmetijskim podružnicam na razpolago.

Z drugo resolucijo se pa zahteva od c. kr. vlade, da še pred prihodnjim sklicanjem deželnega zbora v Gradec predloži deželnemu odboru zakon za ustanovitev deželnega kulturnega sveta za Stajersko s samostojnima oddelkoma za slovenski in nemški del dežele. Enaki kulturni sveti obstojajo že tudi v drugih dvojezičnih kronovinah Avstrije in delujejo blagodejno za povzdigo ljudskega gospodarstva in skrbe za pravično razdelitev vseh državnih in deželnih sredstev za vse najrazličnejše, potrebne, kulturne naprave in izboljšave. Pri sklepanju tega zakona bo Stajerskim Nemcem zopet dana prilika, pokazati, kako daleč sega njihovo pravicoljubje do enakopravnosti Slovencev nasproti Nemcem. Za nas Slovence bi pa postal tak kulturni svet najboljšo središče in odločujoče sredstvo za dosego nam dosedaj prikrajšanih pravic na vsej črti gospodarskega razvoja. Ta predlog je bil v odseku soglasno sprejet.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

- 15. nedelja: 5. po Binkoštih. Vid. muč.
- 16. ponedeljek: Franc Reg., sp.; Beno, škof.
- 17. torek: Adolf, škof; Lavra, nuna.
- 18. sredo: Feliks in Fort; Marko in Marcellin.
- 19. četrtek: Julijana F.; Gervazij in Protazij.
- 20. petek: Silverij, papež; Florentina, devica.
- 21. sobota: Alojzij, spozn.; Alban.

* **Imenovanje.** Za pisarniškega predstojnika okrajne sodnije v Mariboru je imenovan Matevž Ivanuš, dosedaj kancelijski oficijal pri okrajni sodnji v Ptutu.

* **Iz deželne službe.** Na lastno prošnjo je predstavljen deželni okrajni živinozdravnik Maks Leskovar iz Sevnice v Arvež. — Diplomirani živinozdravnik Franc Zavrnik je imenovan za deželnega okrajnega živinozdravnika na Vranskem.

* **Iz učiteljske službe.** Na 5razredni mešani ljudski šoli pri Sv. Juriju v Slov. gor. je razpisano mesto stalne učiteljice z dohodki po drugem krajnem razredu. Prošnje do 1. julija t. l.

* **Nadvojvoda Karol Franc Jožef** bo prišel s svojo soprogo Cito koncem meseca junija na svoje novo posestvo v Bistrici na Gornjem Stajerskem, kjer bo delj časa stanoval. Tamkajšnje ljudstvo se že zdaj

vsestransko pripravila na dostojen sprejem cesarskega gosta.

* **Poveljnik vojne mornarice**, admiral Anton Haus, je poveril vse svoje službene posle svojemu namestniku kontreadmiralu Karolu Kailerju pl. Kaltenfels. Kakor se poroča, je poveljnik vojne mornarice admiral Haus obolal na neki žledoladni bolezni, zaradi katere je potrebna operacija.

* **Duhovnik na eni župniji 53 let**. G. Josip Maser, vikar v St. Mauru, je starosta slovenske duhovščine v goriški škofiji. Star je 53 let. Najbolj zanimivo je dejstvo, da je v St. Mauru nepretrgoma že celih 53 let. Je pa še čil in krepek in tamošnje ljudstvo ga ima kot za svojega „očka“.

* **Marijino vnebovzetje -- verska resnica**. Kakor poročajo iz Rima, namerava sv. Oče Marijino vnebovzetje proglašiti za versko resnico. Marijine družbe so že ponovno prosile papeža, naj povzdigne Marijino češčenje s tem, da slovesno proglasi Marijino vnebovzetje za versko resnico, kar se v katoliški cerkvi že od prvih časov veruje. Zadnje proglašenje verske resnice, tihoče se Matere božje, je bilo meseca decembra 1854. po papežu Piju IX.

* **Vojaški duhovniki na Francoskem**. Na Francoskem so povsod zatrli vsako sled katoličanstva. — Brezverje vlada tam. To rodi svoje sadove tudi med vojaštvom, kakor so nam pokazali zadnji upori v francoskih regimentih. Francija se ne more več zanesti na svojo armado. In zato nas nič ne preseneti ravno kar izišli ukaz predsednika francoske republike, da se v francoski armadi zopet nastavijo vojaški duhovniki. Ljudje in narodi se vračajo k Bogu.

* **Brez vere ni zvestobe**. Židovski list „Herold“ piše: „Katoliška vera je največja sovražnica svobodomiselnosti. Zato je treba močne sile, da jo uničimo. Delati moramo na to, da se monarhije uničijo in mesto njih razglasijo svobodomiselne ljudovlade. Ko bo katoliško prepričanje omajano, se bodo zrušili tudi vladarski prestoli.“ Tako mnenje imajo svobodomiselnosti o zvestobi do vladarske oblasti. To so pokazali zlasti pri zadnjih uporih in grozodejstvih na Portugalskem, kjer so vsaj začasno zrušili kraljevi prestol. Pa tudi liberalci niso dosti boljši. Njihovi nazori se v marsičem strinjajo s svobodomiselnimi načeli. V enem pa so si popolnoma enaki, namreč — v brezverju. Kjer pa ni vere, tudi ni zvestobe.

* **Sežiganje mrličev v Celoveu**. Sovražniki katoliške cerkve se povsod trudijo, da bi se namesto pokopavanja mrličev, ki je zahteva katoliška cerkev, uvedlo sežiganje mrličev. To hočejo iz golega sovražstva proti katoliški cerkvi, ker je sežiganje mrličev v vsakem oziru slabše kakor pokopavanje. Pokopavanje mrličev je katoliška, sežiganje pa poganska navada. V duhu vere je mrlič v grobu, ki čaka vstajenja, podoban spečemu človeku, ki se zopet vzbudi. Sežiganje mrličev pa naj pomeni, da ni posmrtnega življenja, kakor se truplo s sežiganjem takoj izpremeni v pepel. Katoliška cerkev zato odreja cerkvene pogrebne molitve za tiste, katerih trupla se sežigajo. V Celoveu je par takih ljudi, ki živijo kakor pogani in ki hočejo zato tudi poganski pogreb, pravzaprav pogansko sežiganje. Da tem ljudem ustrežejo, hočejo zgraditi sežigališče ali krematorij. Župan dr. Metnitz, katerega ob vsaki priliki povzdiguje „Stajerc“ v deveta nebesa, je poročal, da je prostor za sežiganje že izbran. Rekel je, da ljudje sežigališče zahtevajo in da je to duh časa. Iстина, toda protiverski duh časa!

* **Kako ljubijo Nemci Avstrijo**. V Gradcu so imeli nedavno nemški radikalci zborovanje, na katerem sta govorila ljubljanski protestantski pastor dr. Hegeman in dunajski zdravnik dr. Ursin. Dr. Hegeman, ki je znan kot zagrizen sovražnik katoliške cerkve, in ki je primahal iz nemškega rajha, je govoril proti katoličanstvu in rekel: Katoliških strank se ne da uničiti s pouličnimi izgredi, ampak tem bolj se mora voditi proti njim duševni boj. Dr. Hegemanov tovariš dr. Ursin je govoril zelo strupeno proti katoličanom in je hvalil Vsenemčijo, nemško vladarsko hišo ter je ob koncu zaklical: „Živijo Vsenemčija!“ K besedi se je oglasil dijak Humer, ki je rekel, da je sicer Nemec, a ljubi Avstrijo in obsoja „Živio“-klice na nemško vladarsko hišo. Zborovalci so se Humerjevimi besedami zaničevalno smejali. Dr. Ursin je nato zagovarjal klicanje „Živio“ nemški vladarski rodbini in zborovalci so mu navdušeno ploskali. — Tak duh vlada v vrstah velikega dela avstrijskih Nemcev, tako mišljenje širijo po Avstriji protestantski Nemci.

* **Nemška poštenost**. „Stajerc“ in nemški listi vedno pišejo o poneverbah in sleparijah, ki se gode med Slovenci. A o nemških in drugih liberalnih goljufih pa poročajo ti „resnicoljubni“ poročevalci le par vrstice ali pa taka nečedna dejanja sploh zamoledijo. — Dne 21. maja je v Velikem Kadolcu pri Korneuburgu na Nižjem Avstrijskem poneveril tamošnji poštar Robert Vierheilig 40.000 K državnega denarja. Ta nemški poštenjakovič jo je mislil z denarjem na tihem porisati čez mejo, a so ga pravočasno prijeli. Pri sebi je imel samo še 3.000 K; ostali denar je najbrž izročil komu drugemu.

* **„Stajerc“ in izdajalec Redl**. Zadnji „Stajerc“ se dela v uvodnem članku o Redlu zelo domoljubnega, cedi se same ljubezni do Avstrije. Tak hinavec je „Stajerc“! Vsak otrok ve, da je „Stajerc“ vzdrževan od stranke, koji pristaši kličejo: „Živela Vsenemčija!“ „Živijo Hohencolernci!“ Znano je tudi, da „Stajerc“ na vse pretege hvali ljudi, ki slavijo Bismarka. „Stajerc“ je prijatelj protestantskih pastorej, ki so poslani iz Prusije, da širijo v naši domovini vsenemštvo in lutrovstvo. „Stajerc“ primerja naše slovenske rodo-

ljube z Redlovim izdajstvom. To je skandal, da si predrzne slovensko pisani list naše dobro ljudstvo, ki iz dna srca ljubi svojega cesarja in Avstrijo, tako grodo in podlo sumničati! Na mnogih bojiščih so že naši slovenski fantje z neprimernim junaštvom se borili za Avstrijo. In naši voditelji in duhovniki, katere nemčurški „Stajerc“ sumiči, da razširjajo navdušenje za Srbijo povsod, posebno na shodih govorijo za širitev avstrijskega domoljubnega čuta. Slovenci smo bili in ostanemo vedno zvesti Avstriji, to je pribito! Fej, „Stajerc“, ki tako nesramno sumiči nas Slovence! Proč ž njim! V slovenski pošteni hiši zanj ni prostora!

* **Liberalci vzgajajo posilince**. V Ljubljani je bil pred nekaj leti v liberalni stranki mož, ki se je kar ceditl same „ljubezni do milega naroda“. Bil je to odvetniški uradnik A. Cham. Dan za dnevom je prirejal shode za liberalno stranko. Ta narodnjak pa se je tekom par let tako izpremenil, da je postal iz vnetega „narodnjaka“ — Nemece. Sedaj je sodnik v Kočevju in se prištevava med prave Nemce. „Slovenski Narod“, ki je Chama pred leti slavil po svojih predalih, ga sedaj napada. To pa liberalni časnikarji pozabijo povedati, da so največ zagrizenih nemškutarjev na Slovenskem vzgojili liberalci. V družinah liberalnih veljakov ima nemščina prvo mesto. Mnogo otrok sedanjih liberalnih generalov bo šlo v narodno odpadništvo.

* **Smrt bivšega svobodomisleca**. Pred dnevi je umrl v Joignyju na Francoskem ondtni župan Besnard, ki je bil eden najsrdečjših sovražnikov katoliške cerkve. Na smrtni postelji pa je prejel svete zakramente in pred pričami obžaloval svoje prejšnje delovanje. — V zdravju in veselju je lahko biti brez vere, a kadar se odpirajo vrata večnosti pred nami, je drugače.

* **Celovec**. Trd, hud boj bijejo koroška Slovenci za svoj narodni obstanek. Nemci jih hočejo na vsak način uničiti gospodarsko in narodno. A naši bratje v Korotanu se hrabro branijo. Ustanovili so si že lepo narodno-gospodarsko organizacijo po deželi in tudi v mestu Celovecu vidno napredujejo. — Imajo krepko razvito delavsko organizacijo, pa tudi inteligenca se zbira v svojih društvih. Središče vsega življenja koroških in celovških Slovencev pa je sedaj v slovensko-narodnem hotelu Trabesinger v Celovecu, na Velikovski cesti, št. 5. Hotel Trabesinger je edino slovensko narodno podjetje, ki zasluži, da ga vsi Slovenci brez razlike prav izdatno podpiramo, bodisi s svojim obiskom, bodisi da drugim znancem in prijateljem svetujemo, da ob priliki, ko se mudijo v Celovecu, edino to narodno gostilno posejajo. — Slovenci in Slovenke! Kadar torej greste v starodavni Korotan, ustavite se vselej v slovenski gostilni v hotelu Trabesinger; tam dobite dobro postrežbo, lepe sobe po nizki ceni, izvrstno domačo kuhinjo in izborna pristna vina. — V hotelu najdete tudi prijetno slovensko družbo.

* **Konstantinove slavnosti na Koroškem**. Izobraževalna društva na Koroškem proslavljajo Konstantinov jubilej. Konstantinovo slavnost v velikem obsegu, združeno z eharistično slovesnostjo, priredi dne 22. junija Slovenska krščansko-socialna zveza za Koroško pri božjem grobu pri Pliberku. Slovesno sveto mašo bo daroval mil. g. knezoškofijski kancelar Janez Vidovič, slovesno propoved bo imel č. g. stolni korni vikar Smodej, in po cerkveni slovesnosti bosta govorila na shodu č. g. dr. Hohnjec iz Maribora in urednik g. Terseglav. Sodelovali bodo tudi koroški Orli.

* **Jugoslovanska Strokovna Zveza**. V Črni na Koroškem se je v nedeljo, dne 8. junija, ustanovila nova skupina J. S. Z. Na ustanovnem shodu je govoril Vekoslav Zajc iz Velenja. Pristopilo je 23 članov. — V Krčevini pri Mariboru pa se je dne 8. junija izvolil odbor mariborske okoliške skupine. Ob tej priliki se je vršil tudi skupni shod obeh mariborskih skupin, ki pridobivata zadnji čas vedno več novih članov. Na shodu je govoril Fr. Žebot. Od slej bosta imeli skupini redne sestanke vsako 1. in 3. nedeljo v mesecu ob 8. uri dopoldne v prostorih Zadrzne Zveze. — Slovenski delavci v Ptuj in Brežicah si želijo ustanoviti svoji skupini. Tako je prav! Slovenski delavci na Spodnjem Stajerskem, naprej!

* **Grof Zeppelin** je dne 9. t. m. s svojim zrakoplovom priplul na Dunaj. Dvignil se je v Baden-Baden na Nemškem zjutraj ob 5. uri in je priletel popoldne malo pred 2. uro nad cesarski grad Senbrun. Cesar je opazoval zrakoplov na balkonu cesarskega gradu in je zrakoplovca od daleč pozdravljaj. Zrakoplov je kolobaril pol ure nad gradom, na kar je letel čez mesto. Na strehah in ulicah je stalo na tisoče ljudi, ki so sledili zrakoplovu. Zeppelin se je spustil okoli 3. ure na zrakoplovnem polju pri Aspernu na tla. Zrakoplov je preletel svojo pot s povprečno hitrostjo 100 km na uro, ne da bi se mu bila pripetila najmanjša nezgoda. V Aspernu se je zbralo na tisoče ljudi. Dunajski župan dr. Weißkirchner je pozdravil Zeppelina, mu ponudil častni srebrni bokal in mu daroval briljantni prstan. Cesar je grofa Zeppelina zelo prijazno sprejel. — Zeppelinov zrakoplov nosi ime „Sachsen“ in je eden največjih zrakoplovov, kar jih je do sedaj zgradil Zeppelin. Ustroj zrakoplova je tako močan, da lahko pluje s težo 27.000 kg po zraku. Zrakoplov sam tehta 19.500 kg in je urejen tako, da ima 3 čolnice. V sprednjem in zadnjem čolnici so uvrščeni gonilni stroji, v srednjem pa je prostor za potnike in pripravo za brezžični brzojav. Na površini zrakoplova pa je prostor za strojno puško. Zrakoplov je vodljiv in ga vzdržuje v zraku plin. V 10. celicah

je napolnjenega 22.000 kubičnih metrov plina. Zeppelinov zrakoplov se ne more mahoma ponesrečiti, ker če bi tudi kaka celica počila, bi še kljub temu plin v ostalih celicah vzdržal zrakoplov nekaj časa v zraku. Le če nastane vihar, zrakoplov ne more pluti naprej. — Zrakoplov je dne 10. t. m. ob 2. uri zjutraj pod vodstvom Zeppelinovega inženirja odplul čez Moravsko nazaj v Nemčijo. Zeppelin sam pa je ostal na Dunaju, kjer so se njemu na čast priredile slavnostne pojedine pri cesarju in v mestni hiši. Cesar se je z Zeppelinom zelo prijazno pogovarjal ter ga je odlikoval s kolajno za znanost in umetnost. V terek zvečer se je Zeppelin z vlakom vrnil v Nemčijo. — Dunajski otroci so si ob prihodu Zeppelina zložili posebno pesem in so prepevali po ulicah: „Cipl, capl, Zeppelin...“

* **Strašna vročina, viharji. Strela ubila veliko ljudi**. Iz Berolina se poroča, da je bila tam prejšnji teden strašna vročina, ki je znašala celo do 35 stopinj C. Iz cele Nemčije dohajajo poročila o strašnih nevihtah. Iz Lötzena na zahodnem Pruskem poročajo, da je na vojaškem vežbališču Arys zadela strela 24 vojakov-pešcev. 5 jih je umrlo, 19 jih je pa nevarno poškodovanih. V okolici Koblenca se je utrgal oblak, kar je povzročilo, da je dolina med Koblencom in Rehnsum popolnoma opustošena. Železniški tir je zasut z naplavo 2 m visoko, vsled česar so morali promet prekiniti. Voda je poplavlila ceste. Na stotine tujev je moralo ostati v Koblencu, ker se niso mogli peljati po železnici naprej. Strela je ubila ob tem viharju 6 ljudi; toča, ki je padala 20 minut v okrožju Eiffel, je žetev popolnoma uničila, tudi v vinogradih ob gornji Reni so napravili viharji velikansko škodo. V Söllu na Tirolskem je udarila strela v drevo, pod katerim so tri osebe vedrile. Dve sta bili takoj mrtvi, tretja pa nevarno poškodovana. Vojaškega stražnika Vaclava Howraneka pri Litomerich (Češko) je ubila strela. V Bilki-Szlachecki pri Lvovu je pa 4. t. m. ob hudi nevihti zadela strela 8 oseb, 5 jih je bilo takoj mrtvih, 3 pa so nevarno obžgane.

* **Usoda generala Steseljna**. Hrabri branitelj Port-Arturja se nahaja v skrajni bedi. Pred kratkim ga je zadela kap in od tega časa je popolnoma hrom ter ne more več govoriti. Njegovo gospodarsko stanje je silno žalostno. Pred par tedni je moral prodati svoje posestvo, da je mogel poplačati svoje dolgove. Sedaj ga je sprejel neki bivši častnik generalnega štaba pod svojo streho.

* **Letošnji dopust vojakov ob času žetve**. Čas letošnjega dopusta ob žetvi v področju 3. armadnega zbora se je določil tako-le: za pehotne polke št. 7, 17, 19, 27, 32, 47, 87; 3.-97 pehotni bataljon, lovske bataljone št. 7, 8, 9, 11, 19, 20, 24 in 29, gorski topničarski polk št. 3 in za težko divizijo havbic št. 3 od 30. junija do 20. julija; za pehotna polka št. 2 in 4 od 10. do 31. julija; za lovske bataljone št. 5, 7 in 21 od 13. julija do 2. avgusta. Dopust pa se lahko dobi tudi ob času trgatve. Prošiti morajo stariši za svoje sinove, oziroma gospodarji za njih delavce. Za domobranske pehotne polke št. 3, 4, 5 in 27 od 30. junija do 20. julija; za domobranski pehotni polk št. 26 od 11. do 30. junija. Domačemu moštvu, ki se nahaja v koprskem okraju, se na posebno prošnjo dovoli dopust med sredino septembra in sredino oktobra.

* **Rezervisti celjskega okrajnega glavarstva v Tivatu v Dalmaciji** se iskreno zahvaljujejo za prejete darove, ki so bili poslani s Slovenskega.

* **Osebná dohodarina**. V soboto se je razglasilo, naj se za prvo polletje zapadla osebná dohodarina plača le v visokosti polovice davka, ki je bil za l. 1912. predpisan.

* **Tržno oročilo**. Združeni avstrijski tovarnarji tkanin so znižali ceno svojim izdelkom, in sicer pri tkaninah za 3% vin. in pri preji za 1½ vin. na vsak kilogram. — Cena kavi se je zopet nekoliko znižala. — Kovini medenina in tombak sta postali cenejši za 4 K pri 100 kg. — Tovarnarji vozov in kolarji so vsled povišanja plače svojim uslužbencem zvišali cene svojim izdelkom za okroglo 10%. — Kljub znižanju žitnih cen je cena moki še vedno visoka. Ogrski židovski mlinarji so namreč ustavili mline, da s tem preprečijo izdelovanje večje množine moke, vsled katerega bi se cena moki morala znižati. — Iz Dunaja poročajo, da se je cena goveji živini za 2—4 K znižala pri meterskem stotu. Pri prašičih pa se je znižala cena za 4—6 vin. pri vsakem kilogramu. Ravno tako se je tudi znižala cena pri ovcah. — Avstrijski trgovci z izdelki iz usnja so sklenili, zvišati svojim izdelkom ceno za 10—25 vin. pri komadu. — Ker se bliža na Ogrskem žetev, se judje jako trudijo, da bi kupili žito in ga potem drago prodajali. Ceno za ogrsko pšenico so postavili po 10 K 80 vin. na 50 kg. — Cena vinu je močno padla, ker se pričakuje, da bo letošnja vinska letina kljub spomladanskemu mrazu po nekod zelo ugodna.

* **Najboljši odgovor**. Nemški Schulferein je v svoji germanski drznosti poslal slovenskim duhovnikom prošnje za podporo. Na to vsiljivo zahtevanje sta dva zadržava župnika, častni g. Miro Volčič iz Brezna in častni g. Vinko Lorenčič od Sv. Ožbaltá dala najboljši odgovor: 6 kron za Slovensko stražo. Nadalje je daroval v ta namen č. g. A. Fišer v Ribnici 5 kron. Ziveli posnemovalci!

* **Novi knjigi**. Katoliška bukvarna v Ljubljani je izdala dve lepi novi knjigi: „Roža sveta“, spisal angleško J. R. Haggard, poslovenil J. M. Povest se godi v času tretje križarske vojske in je jako zanimiva. Stane K 2.80. — „Salamonovi rudniki“, spisal angleško J. R. Haggard, poslovenil J. M. Povest se godi na afrikanskih tleh, kjer se nahajajo bajni rudniki. Stane K 1.60. Obe knjigi priporočamo.

* **„Forhin“** je idealno sredstvo proti peronospori, najboljša obramba proti temu sovražniku vsakega posestanika sadonosnikov in vinogradov. Forhin je močno zboljšana mešanica (Bordelaiser), se prime mokrih listov in je porabna tudi pri rosi. Neštevilna zahvalna pisma pričajo o izvrstnem delovanju „Forhina“, ki je danedan najboljše sredstvo svoje vrste. Glavno zastopstvo „Forhina“ tovarna tekočin za škro-

pljenje vinogradov, Konstantin Ziffer, Dunaj XIX., Gatterburggasse 23. Pošljal na zahtevo obsežen opis o načinu uporabe zastonj in poštino prosto.

* Slovenski obrtniki pozor! Opozarjamo na inserat „Hiša za obrt“ št. 768.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Nedeljski „Blumentag“ se je za Nemce zelo slabo obnesel. Se Nemci so odklanjali cvetke, ki so jih vsiljevale nemške gospodične. Niti godba, ki so jo postavili na Glavnem trgu, ni privabila mnogo prijateljev nemške kočice na Pohorju. Povalno moramo omeniti, da se je ogromna večina Slovencev držala našega nasveta in je odklanjala nemško vsiljivost.

m **Maribor.** Novi most čez Dravo izročen drž. upravi. Pred nekaj dnevi je posebna komisija strokovnjakov dala preizkusiti novi dravski most, da se prepriča, koliko teže prenese. Železni most je bil najprej obtežen s 700.000 kg gramoza, ki odgovarja teži 10.000 ljudi. Nato so poskušali obremenjenje mostu tudi na druge načine. Ker je most popolnoma sposoben za promet, ga je država sprejela v svojo upravo.

m **Zg. Sv. Kungota.** Dne 28. maja popoldne so na Cajziču posestniku Jožefu Polc pogorela vsa splotja, ki so bila svoj čas dolgo vrsto let last in domovina pred kakimi tremi leti umrle dobrotnice ubogih, Marije Nikl. — V četrtek, dne 29. maja, smo pokopali posestnico Elizabeto Jarc iz Plintovca. — Dne 9. junija sta se poročila Jožef Klojčnik in Elizabeta Kern iz Kozjaka.

m **Sv. Lenart v Slov. gor.** Ho-ho, kako smo se začudili, ko smo čitali, da je naš advokat dr. Gorišek po ovinkih streljal politične kozle v nedeljo, dne 18. maja v Narodnem Domu v Mariboru. Ta mož je pač narodnjak od pet do glave in še čez. To se vidi tu pri nas, kako vodi narodnost v svoji Glavni posojilnici in nemških gostilnah. V Glavni ima pristne posilince v odboru. Navesti hočemo Damiša, ki je bil nekaj strasten posilincec in je še sedaj, čeravno je pod Goriškov komando; doma ima kar dva nemška privandrana učenca iz Dunaja, ki zahajata v nemško sulferajnsko šolo. To je narodnjaštvo, kajne liberalci? Pa ta liberalni čevičkarski Gorišekov klub kaj rad obiskuje celo nemškutarke gostilne (čeravno imamo slovensko gostilno v trgu), n. pr. Sollaagovo, Aublovo, Krainzevo. No, g. doktor, zakaj si pa ne upaš v šentlenarškem okraju prirediti shodov, da rajši dirjaš okrog, enkrat v Maribor, enkrat k Sv. Urbanu in drugam? Ker dobro veš, da bi jih v domačem kraju presneto skupil in bi ti že pokazali, kje so funfarska nebesa. Torej gospod doktor, kje si bil pa vendar tedaj skrit, ko je imel Rožkar shod? Prišel bi bil poslušat in bi bil vsaj čul, kako zna naš g. poslanec govorit in marsikaj zanimivega bi bil vjel.

m **Sp. Gasteraj.** Vprašamo Vas, g. župan Koser, če je še v veljavi zakon, ki veleva, naj župan najmanj vsako četrtletje skliče sejo občinskega odbora? Ali se v našem občinskem uradu uvažuje ta zakon, kjer že čez pol leta ni bilo nobene seje; še račun od l. 1912. ni občinskemu odboru predložen. Gospod župan, ali zamore občinski odbor s takimi razmerami za blagor občine kaj storiti?

m **Ihova.** Dne 21. maja smo spremili k večnemu počitku znanega g. Franca Žlaber. Rajni je bil dolgo let občinski predstojnik in zvest naročnik „Slovenskega Gospodarja“. N. v m. p.!

m **Sv. Anton v Slov. gor.** Žalostno novico vam danes poročam. Na takoimenovanih debetinskih travnikih, skozi katere teče Pesnica, so sušili delavci kmeta Rojsa Matevža iz Brengovo seno. Zelo dobre volje in vesel nad lepim vremenom, ves vroč in razgret, sklence gospodar, iti se kopat. Žena mu še odsvetuje. On pa kot dober plavač poskusi plavati nekoliko po Pesnici. Ob navzočnosti svoje žene in delavcev skoči v vodo, plava nekaj trenutkov, potem pa naenkrat obstoji kakor okamenel in izgine v globočino pred očmi svojih ljudi. Prestrašeni mu ne morejo pomagati, ker je tam eden onih pesniških tolmunov, ki so v stari, še ne zravnani Pesnici, zahtevali že veliko žrtev. Se-le, ko so od bližnjega mlina prinesli drogeve, so delavci svojega gospodarja izvlekli iz globočine. Ker je bil preveč razgret, voda pa tam zelo mrzla, ga je zadel srčna kap, drugače si njegove smrti ni mogoče razlagati. Dve misli se nam vzbujata pri tem strašnem slučaju: ljudje so preveč nepredvidni in ne pomislijo, kako nevarno je, popolnoma vročemu in razgretemu vreči se naglo v mrzlo vodo; druga pa: če bi bila Pesnica regulirana, bi take nesreče ne bile mogoče; sedaj je Pesnica plitva, da se na nekaterih mestih komaj preteče, a tisti nesrečni tolmuni so vedno nevarni. Utopljenec je bil še-le 1 mesec oženjen. Nesreča se je zgodila v petek. Truplo so prepeljali na njegov dom v Brengovo pri Sv. Antonu; od tam ga je spremljala velika množica ljudstva in veteransko društvo, čegar delaven član je bil, v nedeljo k večnemu počitku. Godba mu je igrala žalostinke na njegovi zadnji poti. Svetila mu večna luč!

m **Črešnjevce.** Umrl je v 57. letu na dolgoletni nadihi blagi mož, vrl narodnjak, gostilničar Matevž Kapun. Lahka mu zemljica!

m **Tinje.** Čebelarški shod se je prav dobro obnesel. Bilo je mnogo poslušalcev. Gospod Jurančič je nad 2 uri predaval in praktično razkazoval pri čebelnjakih vzglednega čebelarja Franca Ačko. Pristržna hvala g. potovalnemu učitelju!

m **Maribor.** Mariborska in magdalenska podružnica Slovenske Straže priredita 6. julija v Radvanju veliko narodno slavnost, na katero mariborske in okoliške Slovence že sedaj opozarjamo.

m **Sv. Magdalena pri Mariboru.** Naša podružnica Slov. Straže ima v nedeljo dne 15. junija popoldne po večerih svoje mesečno zborovanje v društveni sobi Tržaška cesta št. 15. Slovenci, pridite!

m **Kamnica.** Dne 22. t. m., šesto nedeljo po binkoštih se bo vršila na prijaznem griču Sv. Urbana cerkvena slovesnost v proslavo Konstantinovega jubileja. Iz Kamnice bo šla po rani sv. maši procesija k Sv. Urbanu, kjer bo ob 10. uri procesija s presv. Rešnjim Telesom. Nato bo imel povsod priljubljen in poznan pridigar gospod. dr. Anton Medved jubilejno pridigo, kateri bo sledila slovesna sv. maša. Prebivalci mariborske okolice pridite množično 22. junija k Sv. Urbanu, odkoder se ponuja lep razgled po slovenski domovini!

m **Sv. Jurij ob Pesnici.** V nedeljo dne 15. junija bo pri nas pri drugem sv. opravilu slovesno blagoslovljena zastava dekliške Marijine družbe. Cerkovni govor ima prof. dr. Hohnjec.

m **Hoče.** Dne 29. junija bo na občnem zboru naše Kmečke hranilnice in posojilnice govoril g. nadrev. Vlad. Pušenjak, na kar že danes opozarjamo. — Naši „Orli“ se pridno pripravljajo na katoliški shod.

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Zadnjega maja je izbruhnil na posestvu Filipa Pukšiča v Pervencih požar, ki je uničil ne samo imenovano posestvo, ampak tudi sosednja posestva in gospodarska splotja l. Slanca in Vin. Belenika. Ker so bile vse stavbe iz lesa in s slamo krite, ni ostalo prav ničesar. Pukšiču pa je zgorela tudi krava in Slanec preišč. Ogenj je nastal vsled tega, ker so pregorele deske lesenega dimnika v Pukšičevi hiši.

p **Iz ptujске okolice.** Sedaj pridno sušimo seno. Malo ga bo sicer letos, a upamo, da bo otava boljša, če bo hladilen dež večkrat namočil žejno zemljo. Naši vinogradi v Slovenskih gorah in Halozah lepo kažejo. Letina sicer ne bo bogve kako obilna, a dobra kapljica pa utegne biti, ker sedanje vreme trti zelo prija. Grozdje že večinoma cvete. Bo treba pridno škropiti, da nam peronospora ne uniči našega upanja. — Se nekaj: Dozdaj so mi iz Kranjskega pošiljali „Slogo“. Plačal je nisem še nikoli. Če sem jo tudi poslal nazaj, pa je zopet priromala. No, papir se že da porabiti. Včeraj (8. t. m.) pa sem slučajno pogledal v ta list. Tam najdem grd napad na našega poslanca Brenčiča. Priznam, da ga tudi jaz pri zadnjih volitvah nisem volil, a sprevidel sem, da sem mu delal krivico. Brenčič je sam kmet, naš z dušo in telesom in se tudi poteguje za naše pravice. A „Sloga“ pravi, da je treba Brenčiču prisoliti „25 gorkih in 5 žgočih“. To je liberalno-slogaska olika! Te neotesanosti in surovosti gotovo ni napisal noben kmet, ampak gotovo tisti neumni liberalni škrici, ki ne znajo drugega kot piti in zabavljati po „Slogi“. Kakor sem bral v „Slovenskem Gospodarju“, je Brenčič storil vse potrebne korake, da se škoda po zadnjem mrazu ceni in da država potrebno podporo. „Slogino“ nesramno norčevanje iz našega kmečkega poslanca pa si bomo mi kmetje ptujškega okraja dobro zapomnili. Vi lisjaki, slogaški in liberalni, ta grdi napad na našega Brenčiča, vam bo še drago prišel!

p **Sv. Vid niže Ptuja.** V ponedeljek, dne 16. junija, bo pri nas sejem. Obeta se dobra kupčija.

p **Sv. Trojica v Halozah.** Letošnji 18. majnik bo v kroniki trojičke fare zapisan z zlatimi črkami. Po neumornem delovanju č. g. župnika o. Lenarta Vautiča je bilo zopet 81 deklet sprejetih slovesno v Marijino družbo. Na predvečer trojičke nedelje je zvone nje in gromenje topičev naznanjalo slovesnost druge dne. Vse družbenice so na ta praznik stopile k mi: Gospodovi; popoldan pa so bile slovesno sprejete. Slavnostni govor in sprejem je imel dobro znani pridigar č. g. o. Alfonz Svet, župnik od Sv. Vida, kateri je s samo njemu lastno zgovornostjo vnel mladino h krščanskemu, pobožnemu življenju in ljubezni do Marije. Tukajšnja Marijina družba je sicer najmlajša v Halozah, pa ima 166 članic in smelo trdim, da je to cvet trojičkih deklet. Kmalu se bo ustanovila dekliška izobraževalna zveza.

p **Sv. Urban pri Ptuj.** V „Slogi“ bereni, da ona ne more shajati z naročnino in prosil podporo. Saj ni čuda, da pri liberalcih in slogaših ni blagoslova. Denar ptujске liberalne posojilnice, ki smo ga znosili mi kmetje vkup, se porablja za izdajanje tega kranjskega lista. Ta denar je naš, naj se daje raje za kmečke reči! In g. dr. Jurtela so baje zelo hudi na Vas, g. urednik, ker „Slovenski Gospodar“ piše, da se upoabljajo tisočaki za liberalno „Slogo“. V ptujskem liberalnem in slogaškem taboru niste posebno dobro zapisani. Slogaški gospod prvak so se baje nedavno v Narodnem Domu izrazili: „Kaj to koga briga, če bi naša posojilnica podpirala „Slogo“. Taki so liberalci in slogaši. Nas uboge kmete obirajo, na drugi strani pa mečejo naš denar ven za prazen slogaški — nič.

p **Loperšnice pri Ormožu.** Naša požarna bramba in nemški „Gautag“. Pred dvema letoma se je ustanovila pri nas požarna bramba, ki naj nam bi bila v sili v pomoč, in kakor se je takrat v obče zahtevalo, imela slovenski poveljni jezik. S tem pa niso bili zadovoljni sedanji načelnik Verhovčak, podnačelnik Juršič in neki znani štajercijanski kandidati, po domače „Amerikanec“. Ti trije možaki so vedno govorili, da je namenjeno društvo le za našo vasico in da se ne bo nikdar vezalo in bratilo s kakim nemških društvom, posebno pa nikdar ne z ormoško nemško požarno brambo. Kar pa sedaj počenja naše društvo, oziroma načelnik društva, Verhovčak, z društvom, pa presega že vse meje. Svoječasni izgovor, da se vpele nemški poveljni jezik samo vsled tega, ker so skoro vsi požarniki bivši vojaki in nemškega povelja takorekoč vajeni, kar je bila samo maža načelnika Verhovčaka, se sedaj na grd način izrablja, in sicer v svrhu ponemčurjenja naše slovenske požarne brambe

ter kmečkega ljudstva v naši prijazni vasi. Znani štajercijanski nemirneži poskušajo na vseh koncih in krajih vsejati med nas slovenske kmete prepri in nas tako zvabiti na štajercijansko stran. To hujskarijo je štajercijanec že poskušal pri bojnem društvu na Hamu, pa hvala Bogu ni dosegel nobenega uspeha, pač pa je prav sramotno pogorel. Sedaj na se je lotil nas, kakor se je sam izrazil, da vseje med nas ljuliko štajercijanske vzgoje, ki smrdi po šnopsu. Raztrgal si je podplate, da zbobna letošnji „Gautag“ nemških požarnih bramb celega okraja v našo slovensko vas Loperšice in s tem pomaga štajercijanski stvari na noge. Povdarjamo, da se ne damo komandirati od ormoških hlapcev in štajercijanskih priganjačev. To so izrazile celo osebe, ki imajo pri nas prvo besedo. Posebno pa se ne damo voditi za nos od ljudi, ki jim je mar samo ptujski šnops. To si dečko zapomni, če hočeš nas slovenske kmete spravljati na štajercijansko stran, ki agitiraš po noči in po dnevi za štajercijance. Slovenski kmetje, pokažimo dne 15. t. m., da nismo šnopsarji in zato ne spadamo med nemčurske hajlovce iz Ormoža in drugod, ampak udeležimo se slovenske slavnosti, ki se bo na ta dan pri nas vršila.

p **Sv. Bolfenk pri Središču.** V Vodrancih obhaja letos priljubljeni župan g. Jožef Munda 50letnico svojega življenja in obenem srebrno poroko. Vrlemu našemu pristašu želimo še mnogo srečnih in blagoslovljenih let! — Sedanje vreme ugaja našim vinodolnim goricam, in kakor se kaže, bo srednjedobra letina, če nas obvaruje Bog ledene šibe. Sena bo pač primeroma malo. — Iz našega kraja se ljudje trumoma izseljujejo v Ameriko. Celotno kmetje in manjši posestniki zapuščajo svoja posestva ter gredo nepremišljeno s trebuhom za kruhom.

p **Sv. Križ pri Rogiški Slatini.** Umrla je dne 7. t. m. blaga mati Barbara Cajzek že v visoki starosti. Bila je ugledna žena, krščanska mati in botra mnogih otrok. Da je bila čez vse priljubljena, je pričal njen pogreb. Bila je previdena s sv. zakramenti nekaj ur prej, ko je izdihnila svojo blago dušo. Pogreb pokojnice se je vršil v ponedeljek popoldne v spremstvu dveh č. gg. duhovnikov. Počivaj v miru, draga mamica! — Vsled prevelikega žganjepitja je 2. junija nenadoma umrl zidarski delavec Janez Marhetti, kateri je še po dne delal in zvečer se je zgrudil vsled slabosti na tla in naglo nato umrl. Zapuščena žena in troje nepreskrbljenih otrok. Bil je sicer priden delavec. — Ravno teden dni pozneje je tudi neka ženska s Hrvaškega se vsled preobilo zavžitega žganja zvrnila po tleh in izdihnila. Žalostni slučaj. — Skrajni čas je, da se odločno postavimo v bran zoper krvoločnega Turka, to je alkohol, ki zahteva vedno toliko žrtev.

p **Osluševci pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji.** Slov. Kmečka Zveza priredi v nedeljo 15. junija popoldan ob 3. uri shod v gostilni g. Kovačeca. Agitirajte za obilno udeležbo.

p **Žetale.** Čebelarška podružnica za rogaški okraj priredi 22. junija ob 8. uri popoldne poudčni shod pri čebelnjaku g. Mikolič v Žetalah. Predavati pride g. Jurančič.

p **Frankovci.** V nedeljo, 15. rožnika, se bo vršil izlet vseh narodnih društev ormoškega okraja na travniku vrlega Slovencev g. Mart. Ivanuša. Vsak zaveden Slovenec pridi na našo slavnost!

Ljutomerski okraj.

l **Sv. Križ na Murskem polju.** Tukajšnja Dekliška zveza nam je dne 8. junija priredila kaj prijeten popoldan. V prostorni in lepo opremljeni Slomškovi dvorani se je priredila igra: „Dve materi“, katera je res vsem dopadla. Vsa čast vrlim igralkam! Samo nekaj bi še omenil. Kje so bili tokrat šolski otroci, ki jih je bilo navadno toliko navzočih. Stariši, k takim predstavam, kot je bila ta, in to takoj po večerih, pač lahko z mirno vestjo pustite svoje otroke. Bodo vsaj kaj lepega videli in slišali. Igralkam pa kličemo: V kratkem zopet kaj takega. Kaj pa fantje? Pokažite se!

l **Veržej.** Odgovor „Narodnemu Listu“, štev. 22. V trgu Veržaju obstoji do danes že nad 100 let med seboj razdeljeno premoženje zemljeknjižne skupine 200 oralov gozda in 100 oralov pašnika, ne 400 oralov, kakor piše „Narodni List“. Zadnjih 20 let se je z živino delala škoda po gozdih, vsled tega je prišlo do hudih preprirov. Večina tržanov se je morala obrniti do politične oblasti, pa ne kakor dopisnik v „Narodnem Listu“ poroča, ker je tržan Prelog pripravil ljudi do tega, da so začeli zahtevati, naj ta kompleks preneha rabiti se kot pašnik. To ni res. Tržani so se sami obrnili do politične oblasti radi velike škode. Dalje kaže „Narodni List“, da so bile njihove tožbe odbite. Politična oblast je prevzela pritožbo zaradi gozdne škode. Tržan Anton Seršen je sam zahteval komisijo in jo je tudi sam plačal. Dalje očita „Narodni List“ bivšemu županu Francu Seršenu, da je zagrešil „lapsus“, ker je v zemljiške knjige označil dotični kompleks kot gozd. To ni res. Zemljišče je bilo že takrat kot gozd zapisano, ko so si tržani glavne dele med seboj razdelili. Dalje ni res, da so nasprotniki paše poklicali na lice mesta gozdarskega tehnikarja, ki je grovje in divje konoplje „ugotovil“ za stavbeni les. — Divjih konopljev še tukaj sploh nismo videli. C. kr. okrajno glavarstvo je zaradi velike škode naložilo od kraja globe vsakemu po 10 K, ker pa so se zahtevalci paše začeli ustavljati in niso bili zadovoljni s pašnikom, kakor jim ga je odkazalo c. kr. okrajno glavarstvo, so bili drugič kaznovani, pa ne toliko, kakor piše „Narodni List“. Dopis „Narodnega Lista“ je izšel iz pisarne dr. Kukovca, ki je vložil tudi interpelacijo. A njegova interpelacija ni izdala nič. Svoje občutne kazni imajo zagovorniki paše zahvaliti ravno

dr. Kukovec, ki jim je s svojimi interpelacijami in pa prizivi delal korajžo. Če bodo tedaj „prizadeti vzdihovali, tarnali in jokali“, so si krivi sami in je kriv dr. Kukovec, ne pa „osvetoželjnost enega ter par njegovih privržencev“; nismo si sami krojili pravice, sodila je oblast po postavah in dr. Kukovec bi bil kot jurist to moral vedeti. Dopis „Narodnega Lista“ ima očividno namen, hujskati in dražiti prizadete proti gotovim osebam ter še povečati že itak hudo nasprotstvo. Posledice naj pripišejo dr. Kukovcu in njegovemu glasilu. — Opazovalec.

1 Radenci. Sentjurska Kmetijska podružnica priredi dne 15. junija ob 2. uri popoldne pri g. Razlagu v Radencih gospodarsko predavanje. Govori g. agr. inž. Zidanšek, Pridite!

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšno bralno društvo priredi v nedeljo 22. junija veseličo z dvema gledališkima predstavama: „V tem znamenju boš zmagal“ in „Zakletna soba pri zlati goski“. Sodeluje domači pevski in tumbarski zbor.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Dekliška zveza priredi veliki dekliški shod za Marijine družbe in zveze dne 6. julija. Natančnejši spored se objavi.

Slovenjgraški okraj.

s Remšnik. Ko sem prišel zadnje nedelje k službi božji, sem zapazil na naši šoli nekaj popolnoma novega. Naša šola je precej stara, pa take časti še vendar ni včakala. Kaj pač, bodeš vprašal dragi „Sl. Gospodar“, mora biti sedaj tako imenitnega na naši šoli? Sliši in čudi se! Naša stara, časti vredna šola, je dobila napis „Volksschule“. Ali ni sramota to za šolo, ki se je prej vedno tukaj ob meji ponašala s samoslovenskim napisom? Torej en korak je pomembnejše že dalje storilo. Mila nam majka! Ves žalosten sem začel premišljevat, čegava zasluga bi pač to bila? Menda vendar ne novega načelnika okrajnega šolskega sveta? Saj to ni mogoče, ker ga je rodila pristna slovenska mati! Grdo, žalostno in breznačajno bi bilo, ako bi se bil on toliko spozabil in tako zatajil svoj mili materni jezik. Ker tega ne verjamemo mi Remšničani, gotovo pričakujemo, da bo načelnik toliko mož in poskrbel, da se ta madež za naš popolnoma slovenski kraj izbriše iz naše šole in se prikaže zopet stari samoslovenski napis. Slovenska zavednost na dan! — Remšniški kmet.

s Ribnica. Dne 9. t. m. popoldan je udarila pri cerkvenem ključarju in veleposestniku v Janževem vrhu, Ignacu Kajzer, p. d. Lesjak, v gospodarsko poslopje. Zgorelo je vse z vsemi gospodarskimi pripravami ter še 2 ovci. Nesreča je tem večja, ker še ni dolgo, ko so bili zažgali otroci ter je bila stavba še celo nova. Treska in hudega vremena, reši nas, o Gospod!

s Marenberg. Dne 22. junija ob pol 10. uri popoldne se vrši tukaj blagoslovanje nove zastave mladeniške Marijine družbe. Pridiguje organizator mladine veleč. g. dr. Hohnjec iz Maribora. Popoldne pa gremo na Remšnik k skupnemu sestanku Mladenških zvez iz Dravške doline.

s Stari trg. V nedeljo, dne 22. junija se vrši pri nas pri gosp. Ibi zborovanje J. S. Z. zjutraj ob pol 8. uri. Delavci in delavke pride v obilnem številu.

s Sv. Andraž pri Velenju. Tukajšnja Mladeniška zveza ponovi v nedeljo, dne 15. t. m. gledališki predstavi in sicer „Kmet in Herod“ ter „Kmet in fotograf“. K najobilnejši udeležbi vabi sosedna društva in prijatelje pošteno zabave odbor.

Konjiški okraj.

k Konjiški okraj. „Slovenski Narod“ je pred kratkim v dopisu „Iz konjiškega okraja“ s prelepo zavitim besedami odkril marsikatero neresnico, deloma resnico. Na vse pretege hvali Nemca Posseka, v „strankarskem oziru pravičnega in poštenega“, kar ne more nihče verjeti, saj občinske volitve v Ločah, St. Jerneju, Zbelovem, Zicah in njih polpretekle zgodovina ravno nasprotno govorijo. Ne dejstvo, ampak laž je, da v skupini veleposestva voli častito duhovništvo konjiško dosledno z Nemci. Vprašamo: s kom so pa slovenski veleposestniki: Winter, Kračun in Šparovic pri zadnjih volitvah volili? Odgovorite, g. Sell. Kar se pa splošno tiče zadnjih in predzadnjih volitev v okrajni zastop, smo itak že večkrat javno povedali svoje mnenje, in pri tem ostanemo, če se zrečki gosp. nadučitelj Sell tudi postavi na glavo. Nikar ne mislite, da ne bi vedeli, kam pes tace molli. „Ali g. Kupnik, saj se gre samo za to, da črnuhe premagamo“, kdo je pa te besede po nadomestnih volitvah izgovoril, g. zrečki nadučitelj Sell? To nam povč vse, pa nam tudi pove, kakšnega mišljenja so še drugi, v „Slov. Narodu“ imenovani „možje z odličnim nastopom naprednega duha“. Hvala za pojasnilo te resnice. Kupnika mi ne bomo branili in zagovarjali, a če je Possek res tako imeniten gospod, kako je pa potem prišlo do „zavoženih denarnih razmer“, saj je bil on načelnik? In, če je Kupnik slovensko „klerikalno“ orodje, kaj so pa potem slovenski liberalci, ki gredo čez drn in strn za Possekom, Ledererjem in Pučnikom? Kako že pravi slovenski pregovor: „Sova senici glavana pravi“. „Razdirač“, g. straniški župnik je pa v konjiškem okraju zadosti poznan, v lastnem, pa tudi v nasprotnih taborih, in je nepotrebno, da bi ga zagovarjali. Izvoljen pa je bil brez sile z največ glasovi in to, zapomnite si, samo s slovenskimi, med tem ko sta bila vaša Slovenca Winter in Clarici izvoljena s pomočjo vseh nemških in nemškutarških glasov. Za danes o tem dovolj. O marsičem drugem pa prihodnjic, ali bo komu prav ali ne.

k Zreče. Vrli „Slovenski Gospodar“ je v 23. številki z dopisom iz Konjic poročal, da je naša občina „baje“ sklenila prošnjo za „delazmožnost“ deželnega zbora. Takšni sklepi so pri današnjih razmerah sumljivi, in občino lahko postavijo pred svetom v slabo luč. Pisec teh vrstic se je kot občinski odbornik ude-

ležil dotične seje, pa je moral isto pred koncem zapustiti, ker ga je bila prisilila služba na službeno pot. Vsled tega je bila njemu skrajza zapisana novica nova, še neznana, ker se je bila predlagala ob koncu seje. Takšen sklep se je pa občanom dozdeval skoro nemogoč, ker poznamo razsodnost občinskih zastopnikov, ki občine pač ne marajo spravljati ob dobro ime, kakoršno si je bila priborila v javnosti ter v tem oziru slovi čez domače meje. Volilci so o za Slovence nezno-snih razmerah v deželnem zboru dobro poučeni, oni se že opetovano pri tukajšnjih političnih zborovanjih obsodili nestrpnost nemških liberalcev v deželni zbornici, pa izrekli zahvalo in popolno zaupanje našim poslancem, vsodbujali so svoje izvoljence v Gradcu, da naj v boju za pravice vstrajajo, dokler jih ne priborijo slovenskemu kmetu. Sedaj pa bi naj bil naš občinski odbor morebiti drugega mnenja kakor občani-volilci sploh? Pač ne! Občinske seje imajo značaj tajnosti, obravnave ne spadajo v javnost, le one, ki na dnevni red spravljajo občinske račune, so javne. Toda, ker se je dvome vzbujajoči „sklep“ zadnje seje spravil v javnost, sledi poiskano pojasnilo. Kaj se je torej zgodilo? Odgovor: V državnem zboru se pripravljala postava, glasom katere naj bi se davek, ki ga država pobira od alkoholnih pijač, sporazdelil med dežele. Te dobrote bo seveda deležna tudi naša dežela. Da bi pa zavoljo nameravanega povišanja učiteljskih plač ne bilo treba poviševati deželnih doklad, vsled tega si učitelji želijo, naj bi se od pivecev pridobljeni davek porabil za pripomoč učiteljem. In učiteljska društva so sklenila tozadevno prošnjo, katero bi naj podpirale občine. Naš občinski odbor skrbi za domače učiteljstvo in za šolo, istemu izročeno. Ne more mu v tem oziru nihče očitati najmanjše neprijaznosti. V svoji prijaznosti do šolstva je v zadnji seji na predlog za zadevo se zanimajočega člana odbor podprl tudi omenjeno prošnjo v prilog učiteljsvu. Toda učiteljski sestavljalci prošnje so naredili veliko nerodnost, ker so po vzorcu svojih nemško-štajerskih tovarišev v litografovani prošnji porabili v najnovejšem času že razupiti izraz o „delazmožnosti“ deželnega zbora. In po tem potu priskrbljeno podpiranje učiteljstva sedaj liberalni časniki ovinkarsko izrabljajo v svoje strankarske namene. Vidi se, da je za blagor ljudstva čuječi dopisnik iz Konjic dobil takšen častnik pred oči ter je opravičeno dvomil nad protislovenskim sklepom, ki bi ga „baje“ bila pogrešila dozdej na dobrem glasu sloveča občina Zreče.

k Zreče. Pri sestanku Dekliške Zveze v nedeljo se je nadaljeval pouk o omiki, potem pa so z govori nastopile: Kračun Anica, Leskovar Zefika, Hren Terezika, Konjičanka Kumer Julika, od tovarišic poslovala se je Klančnik Frančiška, odslovala ji je predsednica Lamut. Lepo je govorila tudi Orož Tončka.

k Prihova. C. kr. orožnik g. Jan. Ratej je daroval naši knjižnici poln košek lepih knjig. Za to blagohotno darilo se najiskreneje zahvaljuje predstojništvo. — V petek, dne 6. t. m., je iz neznanega vzroka pogorel svinjski hlev s peterimi svinjami vred kmetu Francu Hmetec, p. d. Starogorjaku. Sreča v nesreči je, da ni zgorela s slamo krita hiša, ki je oddaljena le nekoliko korakov od hleva. Zavarovalnina znaša samo 200 K.

k Korplje-Verholje. Zadnji dopis iz našega kraja je treba razumeti tako, da je mož, ki je bil v zadnjem času podžupan, po zadnjih volitvah samo odbornik. Ne more na utajiti, da je imel naročen „Narodni List“ v tuji fari.

k Verholje. V četrtek, dne 5. t. m., je pri nas pogorela hiša kmetu Boštjanu. Z njo pa tudi 140 K zasluzka, ki sta ga prejela on in žena prejšnjo nedeljo. Žena, ki je reševala svinjo, se je nevarno opekla. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Celjski okraj.

c Celje. Naše mesto se pač lahko ponaša s svojim vzornim gospodarstvom! Mestni očetje pri vsej svoji prebrisanosti nimajo pravega pojma o gospodarstvu. Njihov rotovž je v tako slabem stanju, da se komaj „pokoncno drži“ in preti razpasti. Ravno tako je z znanim kapucinskim mostom, ki se tako lepo guga, da se zdi človeku, ki gre čez, kakor da bi ga že nesla Savinja. Zda ga sicer „flikajo“, pa to „flikanje“ ne bo dosti izdalo. — Jetični „Narodni List“ je torej dobil novega urednika v osebi Janka Lesničarja. — Spindler je uvidel, da je agentura hvaležnejši posel za človeka, ki se hoče „žrtvovati“ za blagor naroda, kakor pa urejevati list, za katerega drugi nihče ne mara kot liberalni učitelji, škriči in pijančki. Amen.

c St. Jurij ob juž. žel. Smrtna nesreča. Dne 5. junija zvečer ob 9. uri je povozil vlak takozvano „kraljico pečino“, v starosti 84 let. Rajna je stanovala nad 20 let v pečinah v Sibenuku. Bila je usodni dan še na dnini v trgu in se zvečer vračala domov. Ko je šla čez železniški tir, jo zagrabila lokomotiva in jo strašno razmesari. — Od sobote na nedeljo se je izvršil v Lokarjih grozen zločin, in sicer je nekdo zadavil neko žensko, Julijano Toplišek, doma iz St. Ruperta. Našli so umorjeno neoblečeno in pokrito z neko odejo, vsled česar se je sumilo, da jo je najbrž kdo umoril. In res je preiskava dne 9. junija zvečer dognala, da je bila nesrečnica zadavljena. Umorjena je zapustila 2 otroka, enega v 4. in enega v 6. letu. Za storilcem tega zločina še ni sledu, gotovo pa ne uide zasluženi kazni.

c St. Jurij ob južni železnici. „Narodni List“ skoraj redno napada g. Kavčiča, razne gostilne, ka-

kor gostilno Fr. Kincl, Katoliški Dom, Fr. Cernovšek ter jih blati kakor tudi cele družine, hotoč jim škodovati. Prinaša sedaj o eni, sedaj o drugi osebi nesramne laži, da je celo pristaje „Narodnega Lista“ sram svojih dopisnikov ter pošiljajo ta list nazaj. Vsi pametni obračajo Narodni stranki in njenemu glasilu hrbet. „Narodni List“ vedno izziva in laže, sedaj čez tega, sedaj zopet čez drugega, a na takšne laži odgovarjati, bi bilo za naše somišljenike sramotno in smo molčali, misleč, da se bodo ti nesramni dopisniki utopili v lastnem blatu. Ker pa ni konca ne kraja temu ostudnemu laganju, hočemo pa tu in tam tudi mi posvetiti v nasprotni tabor; če ne bo kateremu prav, zahvali naj se dopisnikom „Narodnega Lista“. Za danes samo vprašamo vzgajatelja naše mladine, učitelja Čuleka in Kvedra, ali poznata olikanega dopisnika „N. Lista“?

c Dramlje. Miloš Jarnovič je mož obsežnega delovanja. V prodajalni dela skarniceljne, v občinski pisarni nepravilne volilne imenike, v politiki neumnosti in zgage, v liberalnih listih neresnične dopise, v naših listih pa popravke. Pri popravkih se drži načela, da je treba drzno tajiti resnico. V dokaz naše trditve naj bo popravek, poslan nam od tega vsestranskega moža z ozirom na naš dopis v letošnji 20. številki, ki se glasi: „1. Ni res, da je „mučenik“ Jarnovič iz klopi siloma potegnili in po fleh vrgele Jožefa Slemenška ter mu raztrgal suknjo, ampak res je, da tega nisem storil. — 2. Ni res, da me je sodnija oprostila, ker je sklepala, da nisem v jezi vedel, kaj delam, ampak res je, da me je oprostila, ker ni smatrala, da sem kaj pohujšljivega storil, temveč da sem ravnal v zavesti, da varujem svoje pravice, ker je po veljavni pogodbi dotični sedež moj do moje smrti. — 3. Ni res, da sem naredil veliko pohujšanje v cerkvi pričujočim otrokom in odraslim, ampak res je, da tega nisem naredil.“ — Tako popravek! Posebno zadnja točka je zanimiva, v kateri prisoja Miloš samemu sebi pravico razsojati, ali je delal komu pohujšanje ali ne. Razsoja pa z isto mirnodušnostjo, kakor kadar dela ceno drameljskemu mleku.

c Nazarje. Teško je pričakovala savinjska ženska narodna mladina svojega shoda, ki je bil napovedan, da se vrši na prijaznem griču v Nazarjih v nedeljo, dne 1. junija. Od vseh strani naše lepe Savinjske doline so prihajala zavedna dekleta, katera je pozdravljala mogočno streljanje topičev, pred cerkvijo pa krasen slavolok s pomenljivim napisom. Še predno se je pričelo sveto opravilo, je bila krasna in velika cerkev natlačeno polna večinoma samih zavednih mladenk. Pridigoval je vlč. g. dr. Josip Hohnjec in nas vsodbujal, naj krasimo svoja srca z raznimi čednostmi, da bo naše srce podobno presvetemu Srcu Jezusovemu. Po pridigi je bila sveta maša, ki jo je daroval domači g. pater gvardijan. Takoj po cerkvenem opravilu se je pričelo zborovanje, katerega je po-častil tudi vlč. g. dekan iz Braslovč, č. g. župnik in okrajni načelnik Dekort in še več čč. gg. duhovnikov. Nad 1000 zavednih mladenk, med katerimi je bilo tudi nekaj moških, je pozdravila v prisrčnih besedah mladenka iz Nazarja. Vrli mladino ljub in organizator mladine, vlč. g. dr. Hohnjec, nam je z njemu lastno zgovornostjo dokazoval veliko važnost katoliške vzgoje mladine ter pogubo brezverske vzgoje, iz katere vzrastejo slabi ljudje, izdajalci vere in domovine. — Predsednica shoda, Trezika Sketa iz Braslovč, nas je pozdravila v imenu braslovškega okrožja ter nam orisala krasen napredek dekliške organizacije v spodnji Savinjski dolini. Čč. gg. kaplana Peter Jurak iz Ljubnega in Franc Hohnjec iz Rečice sta z živahnimi besedami navduševala Gornjesavinjčanke, naj se tudi one pridružio Spodnjemasavinjčankam v prelepi organizaciji dekliških zvez. V imenu šentpeterskih mladenk nas je pozdravila Franca Gerlih. Posebno zanimanje pa so vzbudila dekleta iz Sv. Pavla, ki so se pipe-ljala na krasno ovenčanem vozu v lepih narodnih nošah. Kot govornica je nastopila Julijana Oévir, ki je v svojem govoru primerjala mladostno življenje s spomladjo, v kateri naj bi vsaka mladenka nasejala na njivo svojega srca obilo plemenitega semena ter navduševala Gornjesavinjčanke, naj tudi one stopijo na branik naše mile domovine. Nastopile so tudi vrle govornice Helena Matko iz Mozirja, mladenka iz Vran-skega in Julijana Korent iz Griž. Predsednica okrožja, Marija Drev, nas je ob sklepu navduševala k vstrajnemu delu, ki je v prid naši izobrazbi, ki je tudi mnogokrat varhinja dekliške časti. Nato je zaključila krasno uspeši shod, ki ostane gotovo vsaki mladenki v nepozabnem spominu. Dal Bog, da bi se vsa plemenita semena tega shoda zasejala na rodovitna tla in obrodila stoteren sad. Ako bomo udeleževale pomen-ljive besede, ki smo jih slišale na shodu, bo s ponosom gledala na nas naša ljuba mati Slovenija. Izginil bo tudi s površja sovražni in gnili liberalizem, ki še tu in tam kuži prelepo Savinjsko dolino.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Igra „Na Srcu Marijinem“ je zadnje nedelje lepo uspela. Naša dekleta so jo vrlo dobro predstavljala. V nedeljo, dne 15. junija ob 3. uri popoldne jo še ponovimo. Na svidenje v nedeljo domačini in sosedje! Ker igra ganljivo proslavlja Marijo, pomočnico kristjanov, zasluži, da si jo ogleda vsak zvest Marijini častilec. Pri prvi predstavi so nas počastili zastopniki iz Kostrvnice in Sladke gore, v nedeljo še jih pričakujemo več. Tudi Emčani, Zibičani in Križevčani nas počastite! — V nedeljo, dne 22. junija, bomo tukaj slovesno praznovali praznik sv. Janeza Krstnika. Ta dan se bo vpe-ljala cerkvena družba treznosti in bo imelo protialkoholno društvo „Sveta Vojska“ svoj ustanovni shod po

večernicah v župnišču. V cerkvi in na shodu bo govoril predsednik „Svete Vojske“ iz Maribora, profesor g. dr. Fr. Kovačič. Udov se je priglasilo že lepo število. Opozorjamo na ta shod tudi sosede, ki se zanimajo za treznost slovenskega naroda.

c Dobrna. Bralno društvo na Dobrni priredi v nedeljo, 15. junija po večernih skioptično predavanje z veliko zbirko slik iz balkanske vojske. Ker je predavanje te vrste za Dobrno in za naše prijatelje iz sosednih župnij nekaj povsem novega, pričakujemo obilne udeležbe. Na svidenje!

c Griže pri Zalcu. V nedeljo, dne 15. junija ob 8. uri zjutraj se vrši shod J. S. Z. v Zabukoveu pri Grižah pri g. Francu Zagoričniku. Delavci in delavke pridite v obilnem številu. Poročat pride g. Vekoslav Zajc.

c Sv. Miklavž nad Laškim. V nedeljo, 15. t. m. popoldan ob 4. uri se priredi v gostilniških prostorih g. Blatnika ob Gračnici ljudska veselica. V slučaju slabega vremena se veselica preloži na nedeljo dne 22. t. m.

c Sv. Jurij ob Taboru. Bralno društvo priredi v nedeljo po večernicah v cerkveni hiši predavanje: „Nekaj iz zgodovine šentjurske župnije“. Vstop prost. Odbor.

Brežiški okraj.

b Brežice. Kako to, da pri nas ni ničesar slišati o Jugoslovanski Stokovni Zvezi, ki se po drugih podobnih krajih živahno giblje in snuje nove skupine? Saj je tu lepo število delavcev na železnici, pri kolodvoru, v opekarnah in drugod, poleg premnogih poljskih delavcev, ki bi vendar vsi potrebovali to prekoristno organizacijo. Na delo!

b Iz dolnjega Posavja naznanjamo, da nameravamo letos razen obiska katoliškega shoda v Ljubljani ter drugih krajevnih prireditev imeti večji mladinski shod sredi julija pri Brežicah, nekoliko pozneje pa dekliški shod menda v videmski župniji. Koncem meseca julija pa poromamo na Brezje, če nam železnica ne bo delala težav.

b Blanca. Prijatelj našega lista nam poroča, da g. nadučitelj Mohorko v šoli ni prepovedoval otrokom čitati katoliških časopisov. G. nadučitelj baje tudi ni nasprotnik naše stranke, kar vzamemo na znanje.

b Brežice. V nedeljo, dne 15. junija 1913 popoldan ob pol 5. uri se priredi veselica v veliki dvorani Narodnega doma.

Najnovejše.

Na Balkanu. Razmerje med Srbi in Bolgari je vedno ostrejše. Srbija namerava oni del Makedonije, katerega so zasedle srbske čete in katerega zahteva glasom predvojskine pogodbe Bolgarija za-se, anektirati, to je proglasiti za svojo last. Na Bolgarskem, o sobito v Sofiji, vlada radi tega srbskega sklepa splošna razburjenost. Novo bolgarsko ministrstvo doslej še ni popolnoma sestavljeno. Domneva se, da Bolgari nalašč zavlačujejo rešitev ministrske krize, da lahko med tem časom pošiljajo vojaške čete na srbsko mejo. Dne 9. t. m. je imel srbski ministrski svet daljše posvetovanje, katerega so se udeležili vsi odlični srbski državniki. Pri tem posvetovanju se je sklenilo, pozvati Bolgarijo, naj hitro odgovori, kdaj bi se naj vršil nameravani sestanek ministrskih predsednikov v Solunu. Ministrski svet je tudi sestavil spomenico na bolgarsko vlado, v kateri se jo vpraša, ali hoče ista privoliti v spremembo srbsko-bolgarske zavezne pogodbe glede Makedonije. Srbska vlada je tudi izdala prepoved, da ne sme nihče prestopiti srbsko-bolgarske meje, tudi obmejni stražniki ne. Kako veleresen je položaj, se vidi iz tega, ker je Srbija poklicala pod orožje vse rezerviste, tudi one, ki se nahajajo v inozemstvu. — Po poročilih nekaterih listov se je vršilo zadnje dni baje več krvavih spopadov med Bolgari in Grki. Pri vasi Valandovo so Bolgari napadli Srbe in jih premagali. Istotako pri vasi Makreš. Na obeh straneh je po teh poročilih padlo več sto vojakov.

Ruski car je, kakor se poroča iz Sofije, brzojavno pozval bolgarskega in srbskega kralja, naj preprečita bratomorno vojno. Car Nikolaj je pripravljen, prevzeti posel razsodnika med Bolgari in Srbi.

Turški ministrski predsednik Mahmud Šefket paša umorjen. Ko se je večeraj dopoldne peljal Mahmud Šefket-paša v Carigradu z avtomobilom v vladno palačo, je v nekem ovinku radi popraviljnja tlaka, moral obstati z avtomobilom. V tem trenutku sta dve osebi začele streljati z revolverji na ministra, kateri je bil smrtno ranjen. Peljali so ga še v vojno ministrstvo, kjer pa je čez pol ure umrl. Tudi njegov adjutant Ibrahim paša je umorjen. Umor je političen, naperjen proti mladoturkom.

Somišljeniki! Naročajte koledar S. K. Z.

Listnica uredništva.

Iz Zg. Savinske dol.: Če jih tudi napademo, radi tega pivo ne bo postalo cenejše. Pišite raje kaj drugega. — Središče: Čemu take reči obešati na veliki zvon? — Šmarje pri Sevnici: Z osebnimi napadi se nečemo baviti. Kdo se bo pa zanimal za take reči? Naš list ni samo za eno ali dve osebi. Pozdravljeni! — Zg. Radgona, Sv. Jurij ob Šč., Sv. Miklavž nad Laškim, Dramlje: Prihodnjič.

Graško tržno poročilo.

Sejem z rogato živino dne 5. junija 1913. Cena je bila za 100 kg žive teže: klavni voli, tolsti 96—110 kron (izjemoma — kron), poltolsti 86—94 kron; suhi od 76—84 kron; voli za pitanje od — do — K; klavne krave, tolste od 72—88, poltolste od 54—72, suhe od 42—52, biki od 70—94, dojne krave do 4. teleta od — do — K, čez 4. tele od — do — K; breje krave od — do — K; mlada živina od 74 do 98 kron. Kupčija slaba, cene nespremenjene. Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 0:90, K 1:20; teleta 1a (izjemoma cena od K — do K —); mlade svinje od K

1:48 do K 1:55; nemške pitanske svinje od K 1:40 do K 1:44; ogrske pitanske svinje 1a od K — do K —; ogrske pitanske svinje 11a od K — do K —; mesne svinje od K 1:36 do K 1:40; bosnjske pitanske svinje, suhe, od K — do K —; ovce od K — do K —:90; kozlički in jagneta od K 5— do K 10—. Kupčija slaba, cene nazadujejo.

Romeo in Julija

se nista tako ljubila, kot želi bolno telo levovo francosko žganje z mentolom. Proti revmatizmu, glavo in zobobolu, utrujenosti itd. se ne rabi to svetovno-znano zdravilo samo na zemlji, ampak tudi v zraku. Korajžni zrakoplovec

sedijo v zrakoplovu

in mažejo svoje otrpnele roke s pravim levovim francoskim žganjem z mentolom. To čudovito sredstvo se dobi v vsaki lekarni in trgovini za 44 vin. Kje še ni zaloge, se naj nstroči od edinega izdelovalca

Aleksander Kalmár,

Dunaj II/2.

Severni kolodvor. Poštne pošiljate po poštнем povzetju od K 4:40 naprej.

Zahvala.

Podpisani se najtopleje zahvalim vsem, kateri so našo nepozabno hčerko

Nežiko Potočnik,

učenko II. razreda

k večnemu počitku spremili. Posebno se zahvaljujemo č. g. župniku o Lenartu Vaupotič za spremstvo i tolažilne besede na domu; vsem mnogo spoštovanim učiteljem, posebno g. J. Kladniku iz Sevnice za milo nagrobno pesem, slav. c. kr. žandarmariji, sploh vsem, kateri so nam s svojo udeležbo lajšali našo nenadomestljivo izgubo.

Kozmici, 8. junija 1913

Potočnik Anton, načelnik kraj. šol. šveta.

759

Častna izjava.

Podpisana Jera in Anton Pihler v Sp. Volovleku preključeva javno obdolžitve, katero sva izrekla glede g. Janeza Duha posestnika v Sp. Volovleku, ga prosiva za odpustanje in se mu zahvaljujemo, do je odstopil od tožbe proti plačilu vseh stroškov in nama kazneni odpustil. Ptuj, dne 6. junija 1913. 749 Jera Pihler, Anton Pihler.

Hostilna pri Mariboru, kjer se iztoči letno 20 polov. vina, 18 polovnjakov žganja, 10 polovnjakov sadnega mošta in 500 sedčkov piva, z lastno ledenico, čedna hiša, pokrita z opeko, 2 sobi za goste, stanovanje, velik hlev in gospodarsko poslopje, vrt za goste, veliko plodovitega sadnega drevja, 1 oral zemljišča se prodaja za 13 tisoč kron. Brezplačna pojasnila daje neposrednim kupcem uprava „Realitäten-Markt“, Gradec, Hammerlinggasse 6. (2983). 748

Lepe posestvo v prvem razredu,

ki meri sedemnajst oralov obstoječe iz travnika (4 oralov), njiv (7 oralov) sadonosnika (4 oralov), vinograda z novim nasadom (en oral), gozda (1 oral, oddaljeno od postaje tri četrt ure, blizu farne cerkve v Jarenini. Natančneje se izve pri lastniku Ignaciju Lorbek v Gačniku 45, p. Jarenina. 743

Nov Bencin-motor

s tremi konjskimi silami in prakt. domači mlini se po ceni oddaja. Karl Sinkovič, strojni ključavničar Maribor, grad. 712

Učena iz poštnih rodbina, s primerno šolsko izobrazbo, popolnoma zdravega išče Veletrogovino z železom „Merkur“, Peter Majdič v Celju. 745

Vrtnarja oženjenega brez otrok, katerega žena je izurjena v popraviljanju sob, sprejme pod ugodnimi pogoji Peter Majdič, Celje. 746

Djaki se sprejmejo 1913/14 v dobro in zanesljivo hišo. Kje, pove upravnistvo. 753

Trgovski učence z dobrimi spričevali in poštnih starišev se takoj sprejme pri Francu Kovačič, trgovcu v Studencih pri Poljčanah. 752

Za birmo!

Točna postrežba! Dobro. Po ceni!

Velika zaloga ur, dragočnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov. ceniki zastoj. Gramofone od 20-200 K.

Niklasta remoat-ura	K 3:50
Pristna srebrna ura	K 7—
Original omega ura	K 18—
Kuhinjska ura	K 4—
Budilka, niklasta	K 3—
Poročni prstani	K 2—
Srebrne verižice	K 2—

Večletna jamstva, Nasl. Dietinger Theod. Fehrenbach urar in očalar Maribor, Gosposka ulica 26 Kupujem zlatnino in srebro.

Loterijske številke.

Trst	4. junija 1913	66	60	15	30	24
Dunaj	7. junija	29	73	28	84	60

MALA OZNANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravnistvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Hiša v središču Maribora, pripravna za gostilno in pekarijo, z zalogo vina vred, se radi opustitve trgovine za 35.000 K prodaja. Posredovalci izključeni. Izve se pri lastniku Fricu Jank, v Mariboru, Flössergasse 5. 739

Redka prilika za trgovca, ki si z malo denarjem lahko kupi novo, veliko, prijazno hišo, v kateri je dobro upeljana trgovina z mešanim blagom, prodaja tobaka, vina, piva in žganja. Izvoz deželnih pridelkov. Ob glavni cesti v veselem kraju. Posebej ena nova tudi dobro idoča kovačnica, nova hiša, okoli 4 oralov zemljišča in sadonosnik. Res lepa prilika za vsakega! Izplačati je treba le en par tisoč kron, ostalo ostane vključeno. Proda se zaradi prevzetja drugega podjetja. Vpraša se pri Ivanu Šošteriču, Sv. Vid niže Ptuja. 668

Lepa posestva se prodajo in sicer kakoršno kdo hoče. Cena je od 8000 kron naprej do 50.000 kron, povsod vsega dovolj. Oglasiti se je pri Matiju Žizek v Kamnici pri Mariboru. 8

Mizarski in pekovski učence se takoj sprejmeta. Oglasiti se je pri g. Jos. Kolariču, Franc Jožefova ulica št. 9 v Mariboru. 708

Kmetovalci, pozor! Proda se borov gozd, 8 do 10 oralov, ob lepi cesti pri Sterntalu. Vpraša se pri gosp. Al. Sagaj, kaplan pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. 705

Vsem gospodinjam!

Ako želite kupiti dobro in sveže špecerijske blago in vse vrste semen po zelo nizkih cenah, potem pojdite samo v že nad 40 let obstoječo trgovino s špecerijskim blagom in semeni Ivana Sirk v Mariboru, rotovž, Glavni trg. 611

Krojaški pomočnik in učence se takoj sprejmeta pri g. Simonu Mayer, Maribor, Koroška cesta št. 102. 736

Zenitna ponudba! Mladenec 29 let star, samostojen rokodelec, treznega značaja in katoliškega mišljenja, se želi oženiti z dekletom, stariš od 20 do 25 let, prijetno zunanosti, ki bi zmogla okrog 1000 kron gotovine ali pa bi imela kakoli malo posestvo ali že kakšen koli dom v kakem prometnem kraju. Le resne ponudbe naj se blagovoljno poslije č. g. misijonarju: Stotero Bog plati! 738

Hiša z lepim stavbenim prostorom se za 12.000 K prodaja. Pismene ponudbe pod „Schweizerhaus“ poštno ležeče Maribor. Posredovalci izključeni. 728

Novozidana, vili podobna hiša, v bližini gozda, 20 minut od glav. trga, s 8 sobami, 2 kuhinjama, kletjo, gospodarskim poslopjem, še eno sobo, kuhinjo in perilnico se prodaja za 15.000 K; 6000 kron lahko ostane na hiši. M. Taurer, Pobrežje pri Mariboru. Dammgasse 3. 724

Lepa novozidana hiša v bližini cerkve in šole, obstoječe iz 3 sob, 2 kuhinj, gospodarskega poslopja, sadnega vrta, travnika, njive, vse skupaj v enem kosu in meri šest oralov, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Naslov v upravnistvo tega lista. 723

Zahvala. Mariborska Marijina družba deklet se priskočno zahvaljuje č. g. misijonarju iz Celja za lepe govore v stolnici, katere je imel ob priliki duhovnih vaj za dekleta. Vsa dekleta, ki so se teh vaj udeleževale, kličejo č. g. misijonarju: Stotero Bog plati! 738

Oženjen organist in cerkvenik išče službe na kaki večji fari. Sprejme tudi občinsko tajništvo ene ali več občin, kakor tudi tajništvo pri posojilnici. Nastopi lahko s prvim julijem. Naslov v upravnistvo. 735

Kolarski pomočnik in učence se takoj sprejmeta pri kolarskem mojstru Jožefu Virbnik v Podklostru-Arnoldstein pri Beljaku na Koroškem. 716

Vdova z 10 letno hčerko išče skupno z otrokom, ki je lahko pastirica, službe kot gospodinja ali dekla v kaki poštni hiši. Je vajena vsakega dela. Ponudbe na upravnistvo lista pod št. 714

Hiša za obrt

z velikimi delavnici v Mariboru 5 minut od glavne kolodvoru, v najlepšem delu mesta, z enim nadstropjem, po-transkimi poslopji, velikimi skladišči, stavbenim prostorom za 2 ali 3 nadstropno hišo, se takoj oroda. Pisma na S. G. 19. poštno ležeče (glavna pošta) Maribor. 768

Priden učence iz dobre hiše in z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovini mešanega blaga pri g. Ivanu Traun, trgovcu, Ptujška gora. Prednost imajo in na krajšo učno dobo tisti, kateri imajo kako gimnazijo ali realko, ali pa tisti, kateri so se že kje učili. 693

Hiša na prodaj

v Mariboru, blizu magdalenske cerkve, nadstropna, 6 sob, z verando, vedovod, veliki vrt, dvorišče in sadno drevje. Stanarina znaša 2400 K na leto. Vpraša se Poberška cesta št. 15. 712

Ožen/en mož, slovensčine in nemščine več kakor tudi v vsakem delu kmetijstva, želi službe kot oskrbnik na kaki graščini ali kakem drugem večjem podjetju. Naslov v uprav. Slov. Gosp. 675

Lepo posestvo v Mariboru, pripravno za vsako obrt z lepim vrtom in njivo z večjimi stanovanji se pod jako ugodnimi pogoji takoj prodajo. Več se izve pri lastniku, Maribor, Khislgrasse 3, I. nadstrop. 596

Kose in kamne ki režejo hujše kakor britev, pošilja Janez Oder, Sv. Lovrenc nad Mariborom. Ena kosa in en kamn K 3—, 5 kos in 5 kamnov K 10— franko. Dolgost kose se mora naznaniti. 596

Za prodati je zelo lepo posestvo pri Sv. Antonu v Slov. gor. Leži deset minut od cerkve tik okrajne ceste, meri 6 oralov in sestoji iz njiv, travnika in lesa. Proda se zavoljo starosti lastnika. Cena in pogoji se zvejo pri lastniku Alojziju Antonič. 730

Redka prilika! Novozidani hram na Teznu, par let davka prost, zraven gospodarsko poslopje, dva vrta, izabala, par drevce, se zaradi preselitve posestnika prodajo ali pa v najem da. Pripravno za rokodelca ali upokojenca. Na nekaj denarja se počaka. Več se izve pri g. Sever, Maribor, Tegethofova ulica 64. 756